

Flygtningenævnet
Adelgade 13
1304 København K
Sendt til Anne-Lise Ulf Schilling på auc@uim.dk

15. april 2018

Svar på høringsanmodning om Flygtningenævnets behandling af asylsager vedrørende uledsagede mindreårige, der anses for ikke at være tilstrækkelige modne til at gennemgå en almindelig asylprocedure

Røde Kors takker for anmodningen om bidrag til tilrettelægnings af en ordning for Flygtningenævnets behandling af asylsager vedrørende uledsagede mindreårige, der anses for ikke er være tilstrækkelige modne til at gennemgå en almindelig asylprocedure. Røde Kors finder det hertil glædeligt, at Flygtningenævnet har for øje at tilrettelægge en ordning for sådanne sager, der tager hensyn til denne ansøgergruppes helt særlige behov.

Røde Kors' bidrag til Flygtningenævnets ordning for behandling af asylsager for denne gruppe beror på viden fra mangeårige erfaringer med drift af børnecentre, psykologiske screeninger af nyankomne børn og fra rollen som organisator af repræsentantordningen for de uledsagede mindreårige.

Det er væsentligt at lægge til grund for tilrettelæggelsen af proceduren for denne gruppe, at disse børn kan have erfaringer og have oplevet traumatiske begivenheder, der kan påvirke deres kognitive og følelsesmæssige udvikling i en grad, der medfører, at de kognitivt og følelsesmæssigt ikke er alderssvarende. For at sikre beskyttelse af barnet og dennes rettigheder, bør nævnsbehandlingen derfor bero på børnefagligt kompetent personale og procedure, der tager højde for uledsagede børn og unges særlige situation og kommunikationskompetencer.

På ovenstående baggrund foreslår Røde Kors følgende hensyn til tilrettelæggelsen af nævnsbehandlingen:

- Røde Kors anbefaler, at sagerne behandles mundtligt svarende til praksis ved børnesamtaler hos de sociale myndigheder og børnehuse. Det vurderes, at barnets rettigheder og inddragelse bedst tilgodeses ved personligt fremmøde, idet barnet her bedre kan få oplyst den forestående procedure og ligeledes giver det barnet mulighed for at udtrykke sig mundtligt, hvilket er at foretrække.
- Røde Kors finder det væsentligt, at der etableres lokaler til formålet, der imødekommer børnenes behov. Lokalernes indretning kan være med til at sikre tryghed for barnet, der kan være befordrende for dets mulighed for udtrykke sig og være nærværende. Det er således vigtigt, at barnet oplever, at lokalet er indrettet netop til børn. Der kan her hentes viden fra

indretning af børnehuse, der har den nødvendige erfaring med at indrette myndighedslokaler, der danner rammer for samtaler sammenlignelige med samtaler i nævnet.

- Røde Kors foreslår, at Flygtningenævnet overvejer en model, hvor de øvrige nævnsmedlemmer kan sidde i tilstødende lokale og overvære samtalen. Barnet skal oplyses om tilhørerne, men ikke kunne se dem. Forslaget beror på erfaring om, at videotransmission kan optage barnets opmærksomhed uhensigtsmæssigt, samt skabe utryghed hos barnet.
- Det anbefales, at der ud over lokaler til selve nævnsbehandlingen ligeledes indrettes børnevenlige modtagefaciliteter og venturum, der fremmer barnets tryghed ved den forestående samtale. Der bør i tillæg hertil også være mulighed for krisestøtte og behandling af barnet efter afgørelse i nævnet, hvis der opstår behov for en sådan foranstaltning.
- Det er yderst vigtigt, at personalet, der indgår i nævnsbehandlingen, har de rette faglige kvalifikationer til børnesamtaler. Dette gælder således nævnets medlemmer, advokater og tolke. De børnefaglige kvalifikationer skal bl.a. sikre, at barnet imødekommes med et sprogbrug, der tager højde for barnets kognitive og følelsesmæssige situation. Derfor er det væsentligt, at de personer, der indgår i mødet med barnet, har grundlæggende viden om børn og unges muligheder for at huske og gengive erindringer og kan håndtere mødet med af barnet, så barnet bedst muligt beskyttes i situationen. Således sikres ligeledes barnets forudsætninger for at kunne udtale sig om egen sag. Røde Kors foreslår derfor oprettelsen af særlige nævnsprocedurer, hvor medlemmerne har de nødvendige kvalifikationer.

Det gør sig ligeledes gældende, at de tolke, der varetager opgaven i nævnsbehandlingen, bør besidde de nødvendige kvalifikationer til at sikre et sprogbrug, der er tilsvarende barnets alder og udvikling. Tolkene har i disse tilfælde en væsentlig rolle, idet de medvirker til sikringen af barnet forståelse og medvirken i samtalen, herunder at barnet oplever tryghed i situationen. Trygheden for barnet er yderst væsentlig i denne situation, da det befordrer barnets mulighed for at udtale sig. En sådan ordning med særligt uddannede tolke kan fremgå af en særlig tolkeliste.

- Ved mødets afholdelse er det afgørende, at der afsættes den nødvendige tid, herunder at der bør være mulighed for at afholde pauser undervejs samt mulighed for, at repræsentanten undervejs kan forklare barnet, hvad der foregår på mødet. Udgangspunktet om at lade ansøger have det sidste ord kan tilpasses således, at spørgsmålet tilpasses barnets alder og modenhed. F.eks. ved at spørge, hvordan det har været for barnet at være til stede og om barnet har noget som han/hun gerne vil sige. Røde Kors henviser i øvrigt til UNHCR's rapport 'Når børn søger beskyttelse', hvoraf det blandt andet fremgår, at det er afgørende, at børn forstår konsekvenserne af det sagsforløb, de er i gang med, hvilke forskellige muligheder, der findes, og hvad deres forpligtelser er. Barnet skal også have de oplysninger, der giver vedkommende mulighed for at komme til orde og for at forstå, hvilken vægt der tillægges deres synspunkter.
- Røde Kors anbefaler endvidere, at barnet kan have en bisidder til stede under mødet. Bisidderfunktionen kan med fordel varetages af en person, som barnet føler sig særlig tryk ved og ønsker at have deltagende til mødet i tillæg til repræsentanten. Bisidderens rolle bør primært være at sørge for, at barnet kan føle sig mest mulig tryk og sikker i situationen.
- Røde Kors vurderer, at nævnets afgørelser bedst forkyndes umiddelbart efter sagens behandling i nævnet. Røde Kors foreslår, at der etableres en ordning, hvori det bliver muligt at forkyndelsen sker ad to omgange. Røde Kors' erfaring er, at der kan være behov for en pause,

hvor barnet har mulighed for at stille spørgsmål til repræsentanten eller advokaten og først derefter får yderligere uddybning af afgørelsen.

Afslutningsvis skal Røde Kors opfordre til, at ovenstående anbefalinger til indretning og anvendelse af lokaler til samtaler med gruppen også finder anvendelse til samtaler med øvrige mindreårige, da denne gruppe også har behov for disse foranstaltninger samt personer med særlige kompetencer til at håndtere børnesamtaler. Både internationale og nationale undersøgelser dokumenterer, at erfaringer med krig, organiseret vold, flugt samt belastninger med ankomst og tilværelsen som asylansøger er forbundet med øget risiko for psykiske lidelser hos børn og unge. Internationale undersøgelser angiver f.eks. at op i mod 50 procent af denne gruppe af børn og unge opfylder kriterierne for PTSD, og dertil at en stor andel har angst og depressionslidelser. Tilstedeværelsen i Flygtningenævnet er ofte en belastning og stressfaktor for de mindreårige, men de her fremlagte tiltag kan bidrage til at nedbringe utryghed, stress og angstsymptomer og der igennem tilgodese børn og unges tarv.

Såfremt Flygtningenævnet har spørgsmål hertil, eller har brug for yderligere oplysninger, står Røde Kors naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Anders Ladekarl
Generalsekretær